

Delårsrapport

Pr. 30.9.2015

BERG SPAREBANK
Lokalbanken ved din side

HOVEDTALL

	30.09.2015	30.06.2015	31.03.2015	31.12.2014	30.09.2014
<i>Resultat (1 000 kroner):</i>					
Resultat før skatt	25.119	21.147	7.986	37.629	33.363
Brutto utlån til kunder	1.941.874	1.865.831	1.897.539	1.994.867	1.996.543
Eika Boligkreditt	827.656	843.466	831.612	810.879	795.442
Total utlånsportefølje (inkl. EBK)	2.769.530	2.709.297	2.729.151	2.805.746	2.791.985
Innskudd fra kunder	1.967.786	1.944.311	1.893.508	1.927.983	1.902.187
<i>I % av GFVK:</i>					
Rentenetto	2,03 %	2,03 %	2,06 %	2,19 %	2,20 %
Netto andre driftsinntekter	1,02 %	1,44 %	0,98 %	1,11 %	1,21 %
Driftkostnader	1,73 %	1,70 %	1,80 %	1,75 %	1,69 %
Resultat før tap og skatt	1,31 %	1,77 %	1,24 %	1,56 %	1,72 %
Tap på utlån og garantier	0,02 %	0,05 %	-0,07 %	0,11 %	0,02 %
Tap (+) /gevinst (-) verdipapirer anl. midler	-0,05 %	0,00 %	0,00 %	0,11 %	-0,16 %
Resultat ordinær drift før skatt	1,35 %	1,73 %	1,31 %	1,55 %	1,86 %
Egenkapitalavkastning (rentabilitet) e. skatt	8,69 %	11,34 %	8,19 %	9,97 %	11,80 %
Kostnader i % av inntekter ex VP	55,30 %	50,89 %	59,24 %	55,05 %	51,86 %
Utlånsvekst siste 12 mnd i balansen	-2,74 %	-7,32 %	-1,30 %	5,76 %	10,46 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. EBK	-0,80 %	-2,62 %	0,84 %	5,26 %	7,63 %
EBK i % av Personmarkedet	33,90 %	35,30 %	34,90 %	33,70 %	33,20 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	3,45 %	0,85 %	4,99 %	4,24 %	11,03 %
Innskuddsdekning	101,33 %	104,21 %	99,79 %	96,65 %	95,27 %
Forvaltningskapital	2.534.771	2.495.192	2.461.597	2.431.057	2.468.129
Totalkapital *	3.362.427	3.338.658	3.293.209	3.241.936	3.263.571
Vekst siste 12 mndr i FVK	2,70 %	0,80 %	5,88 %	3,49 %	8,14 %
Vekst siste 12 mnd i Totalkapital	3,03 %	2,91 %	5,93 %	3,63 %	6,34 %
Kapitaldekning	18,73 %	19,13 %	19,46 %	19,82 %	19,68 %
Kjernekapitaldekning	18,73 %	19,13 %	19,46 %	19,82 %	19,68 %
Ren kjernekapitaldekning	18,73 %	19,13 %	19,46 %	19,82 %	17,26 %
Uvektet kjernekapital (Leverage Ratio)	8,75 %	8,82 %	9,25 %	9,40 %	
Beregningsgrunnlag	1.280.134	1.250.713	1.260.748	1.237.954	1.248.670
Likviditetsindikator 1	116,39	122,30	118,13	114,56	113,24
Likviditetsindikator 2	121,34	124,86	122,37	116,19	114,87
Gjennomsnittlig likviditetsindikator	118,87	123,58	120,25	115,38	114,06
LCR	98 %	141 %	229 %	83 %	91 %

* Totalkapital = Forvaltningskapital + Portefølje i Eika Boligkreditt

DELÅRSRAPPORT PR. 30.9.2015.

Regnskapsprinsipper.

Berg Sparebank skjer etter de retningslinjer som er gitt i regelverket for årsoppgjørs- og utlånsforskriftene. Det er benyttet samme regnskapsprinsipper som i bankens årsregnskap for år 2014. Regnskapet er ikke revidert av bankens revisor. Det er ingen endring i kredittrisikoprofilen i perioden.

RESULTAT

Berg Sparebank hadde ved utgangen av 3. kvartal et driftsresultat før skatt på 25,1 mill. kroner mot 33,4 mill. kroner etter samme periode i fjor. I % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFVK) utgjorde resultatet 1,35 % mot 1,85 % i fjor. Etter skatt er resultatet 19,3 mill. kroner, mot 24,9 mill. kroner i fjor, som tilsvarer en egenkapitalavkastning på 8,69 %.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er 37,7 mill. kroner – en nedgang på 1,9 mill. kroner fra i fjor. Rentenettoen (i forhold til GFVK) er 2,03 % mot 2,20 % ved samme tidspunkt i fjor, noe som skyldes økt konkurranse med press på margin, lavere utlånsvolum og økt likviditetsportefølje.

Netto provisjonsinntekter fra banktjenester utgjør 14,7 mill. kroner – en nedgang på 0,9 mill. kroner sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. Reduksjonen kommer primært fra provisjon på boligkreditt. Provisjonen fra produktene livsforsikring, sparing og plassering og kredittkort har økt og kompenserer for nedgangen i provisjon på skadeforsikring.

Utbytte fra Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS (EBK) beløper seg til 5,4 mill. kroner mot 3,0 mill. kroner i 2014.

Det er bokført et tap på verdipapirer klassifisert som omløpsmidler på 1,6 mill. kroner. Dette fordeler seg på følgende måte: Bokført tap på obligasjoner 2,5 mill. nok, bokført kurstap på aksjefond 1,3 mill. kroner, bokført renteinntekt på rentefond 1,5 mill. kroner og en netto gevinst på valuta med 0,7 mill. kroner.

Ordinære driftskostnader var ved utløpet av 3. kvartal 32,2 mill. kroner. Dette er 1,7 mill. kroner høyere enn i fjor. Økningen er i hovedsak knyttet til ombygging og periodiserte jubileumskostnader.

Netto tap på utlån er ved utgangen av 3. kvartal 0,3 mill. kroner. Dette er på samme nivå som i fjor.

Banken har inntektsført 1,0 mill. kroner grunnet utbetaling fra overkursfond på en anleggsaksje.

Individuelle nedskrivninger og nedskrivninger på grupper av utlån utgjør 13,7 mill. kroner, ned 0,5 mill. kroner fra samme periode i fjor.

BALANSEN

Verdipapirer

Bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater er vurdert til 252 mill. kroner. Banken bokfører obligasjoner til virkelig verdi med resultatføring av verdiendring. Bankens bokførte beholdning av aksjer, andeler og andre verdipapirer utgjør 213 mill. kroner. Av denne beholdningen utgjør anleggsaksjer 71 mill. kroner. Av anleggsmidlene utgjør investeringer i Eika Gruppen AS og EBK - totalt 62 mill. kroner. Av omløpsporteføljen utgjør pengemarkedsfondene 130 mill. kroner.

Bankens likviditetsportefølje forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS.

Utlån

Berg Sparebank har definert Eika Boligkreditt AS som sin primære eksterne fundingkilde. Bankens strategi om å bygge en beredskapsportefølje i egen balanse bestående av «EBK-klare lån» samt å nytte gjøre bankens høye innskuddsdekning, har medført en balansering av utlån til EBK og utlån til egen balanse.

Ved utgangen av 3. kvartal er bankens portefølje i EBK AS på 828 mill. kroner. Samlet utlån utgjør 2.770 mill. kroner mot 2.792 mill. kroner på samme tid i fjor. Banken har en 12 måneders

utlånsvekst som er negativ med -0,8 %. Dette utgjør en nedgang i porteføljen på 22,5 mill. kroner. Personmarkedet har en positiv 12 måneders vekst, mens bedriftsmarkedet har en reduksjon på 17,8 % som utgjør 70,0 mill. kroner. Av disse utgjør ca. 25 mill. kroner byggelån på næringsbygg med avtalt innfrielse. Av brutto utlån i egen balanse utgjør 17 % lån til bedriftsmarkedet. Av bankens totale utlånsportefølje inkl. EBK utgjør personmarkedet 88 %. Bankens overføringsgrad til EBK AS er 33,9 % (av bankens utlån til personmarkedet).

Innskudd

Innskudd fra kunder utgjør 1.968 mill. kroner, en økning på 66 mill. kroner eller 3,5 % i forhold til samme tid i fjor. Banken har ved utgangen av 3. kvartal en innskuddsdekning på 101,3 % - en økning på 6,1 % -poeng i forhold til samme tid i fjor, men en reduksjon på 2,9 % -poeng fra halvårsskiftet.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen er ved utgangen av 3. kvartal 2.535 mill. kroner mot 2.468 mill. kroner på samme tidspunkt i fjor, en økning på 2,7 %. Egenkapitalen beløper seg til 306 mill. kroner inklusive udisponert overskudd, og egenkapitalandelen er 12,1 % pr. 30.9.2015.

Kapitaldekning

Berg Sparebank benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Ved utgangen av 3. kvartal hadde banken en ren kjernekapitaldekning på 18,73 % mot 19,68 % på samme tid i fjor. Pr 1.1.15 ble endringen til IAS19 implementert i regnskapet. Dette medførte en reduksjon i bankens egenkapital på ca. 6 mill. kroner. Årets resultat av ordinær drift er som tidligere ikke tatt med i beregningen da det foreliggende delårsregnskap ikke er revidert.

LIKVIDITET OG EKSTERN FUNDING

Bankens funding har følgende struktur pr 30.9.2015:

Forfall	Beløp
Obligasjonslån:	
21.06.2016	50.000
30.09.2016	50.000
27.03.2017	50.000
12.01.2018	50.000
Totalsum	200.000

Samlet ekstern funding utgjør 200,0 mill. kroner.

Banken har en ubenyttet kontokreditt i DNB på 75,0 mill. kroner, samt likvider i form av kontanter, obligasjoner og andre verdipapirer på 499,0 mill. kroner pr. 30.9.2015 – totalt 574,0 mill. kroner.

Berg Sparebank funder sin virksomhet gjennom innskudd, bruk av Eika Boligkreditt AS, og ved utstedelse av senior bankobligasjoner.

I egen balanse er det bygget opp en portefølje av « EBK klare lån» som inngår i beredskapsplan.

Likviditetssituasjonen pr. 30.9.2015 betraktes som meget god.

Utsiktene for resten av året –

Selv om det ikke er noen krise i norsk økonomi er det liten tvil om at vi nå går fra «særstilling» til «omstilling». Fallet i oljeprisen har ført til en betydelig svekkelse av kronen, samt at olje og offshoreindustrien setter investeringer på vent og iverksetter nedbemanning. Dette gir negative ringvirkninger, om enn med betydelige geografiske forskjeller, og arbeidsledigheten er på vei opp i Norge. Lokalt har store arbeidsgivere som Nexans, Halden Kommune og Norske Skog Saugbrugs varslet oppsigelser, permitteringer og kuttprogram.

I juni besluttet Finansdepartementet etter råd fra Norges Bank å øke den motsykliske kapitalbufferen fra 1,0 % til 1,5%. Dette kommer som følge av gjeldsveksten i husholdningene og veksten i eiendomspriser. Fra 1. juli 2015 ble det innført ny forskrift om krav til nye utlån med pant i bolig hvor myndighetenes mål er å begrense boligprisvekst gjennom innstramminger på boliglån. Så langt ser det ut til at tiltakene virker innstrammende.

Ovennevnte er rammebetingelser som sammen med betydelig økt konkurranse om kundene tilsier svakere vekst i 2015 enn foregående år. Driftsresultatet pr. 3. kvartal er så langt bedre enn budsjettet, men styret forventer en balansering mot budsjett i løpet av regnskapsåret.

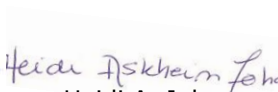
Regulerende myndigheters økte kapitalkrav til bankene forutsetter økt fokus på kostnadseffektivitet og inntjening i bankene. Styrets mål er gjennom balansert og lønnsom drift til enhver tid å tilfredsstille myndigheters og markedets krav og forventninger til kapitaldekning. Berg Sparebank er en robust og velkapitalisert bank som ligger godt an i forhold til myndighetenes krav.

Halden, 30. september 2015 / 22. oktober 2015.

I styret for BERG SPAREBANK

Bjørn Brevig
Styreleder

Terje Kristiansen

Heidi A. Johansen

Bård Degnes

Malin Hansen

Merete Dammyr

Jørn Berg,
Banksjef

SPESIFIKASJON AV TAP PÅ UTLÅN.

Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til pålydende med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån. Alle bankens engasjement skal risiko klassifiseres. Næringslivsengasjement med svak risikoklasse har fortløpende oppfølging gjennom bankens "watch list". Tapsavsetninger blir vurdert fortløpende både for privat- og næringslivsengasjement.

Mislighold.

Misligholdte engasjement over 90 dager utgjør 6,5 mill. kroner som tilsvarer 0,3 % av brutto utlån. Bankens portefølje av misligholdte engasjement er redusert med 7,3 mill. kroner siden årsskiftet.

Misligholdte engasjementer:	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Brutto misligholdte engasjementer	6.473	17.399	13.740
Individuelle nedskrivninger	1.544	2.669	3.553
Netto misligholdte engasjementer	4.929	14.730	10.187

Tapsutsatte lån.

Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer overveiende sannsynlighet for at et antatt tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

Tapsutsatte, ikke misligholdte lån:	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Tapsutsatte ikke misligholdte lån	9.892	4.298	12.881
Individuelle nedskrivninger	4.092	2.395	4.753
Netto tapsutsatte engasjementer	5.800	1.903	8.128

Tapsavsetninger:	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Individuelle nedskrivninger pr. 1/1	8.306	5.050	5.050
- Konstatert tap i perioden med tidligere avsetning		-586	-837
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	540	350	850
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	517	619	3.642
-Tilbakeføring av tidl. individuelle nedskr. i perioden	-3.727	-369	-399
= Individuelle nedskrivninger	5.636	5.064	8.306
Gruppenedskrivninger pr. 1/1	8.547	9.258	9.258
+ Periodens økning i gruppenedskrivninger	-439	-171	-711
= Gruppenedskrivninger	8.108	9.087	8.547

Tap på utlån:	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Endring individuelle nedskrivninger	-2.670	14	3.256
Endring gruppenedskrivninger	-439	-171	-711
+ Konstatert tap i perioden med tidligere avsatt	3.350	586	837
+ Konstatert tap i perioden uten tidligere avsatt	465	19	40
- Inngått på tidligere konstatert tap	-403	-111	-681
Tap på utlån	304	337	2.741

Berg Sparebank

Resultat (1.000 kr.)	3. kvartal		Hittil i år		Året 2014
	2015	2014	2015	2014	
Renteinntekter og lignende inntekter	21.549	26.573	67.100	78.930	104.836
Rentekostnader og lignende kostnader	8.705	12.757	29.379	39.297	51.759
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	12.844	13.816	37.721	39.633	53.077
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med var. avkastning	2	128	5.771	3.528	3.102
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5.196	6.122	17.122	18.115	24.242
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	770	872	2.395	2.531	3.523
Netto verdiendr. og gev./tap på val. og verdipapirer omløp	(3.205)	735	(1.591)	2.590	3.078
Andre driftsinntekter	-	-	-	-	-
Netto andre driftsinntekter	1.223	6.113	18.907	21.702	26.899
Personalkostnader	5.383	5.831	14.965	15.884	21.689
Administrasjonskostnader	2.716	2.510	7.607	7.278	10.325
Avskrivning m.v. av varige driftsmidler og imm. eiendeler	219	176	643	526	709
Andre driftskostnader	3.038	2.309	8.980	6.778	9.608
Sum driftskostnader	11.356	10.826	32.195	30.466	42.331
Resultat før tap	2.711	9.103	24.433	30.869	37.644
Tap på utlån, garantier m.v.	(283)	(374)	304	337	2.742
Sum nedskr/rev av nedskrivning annleggsm.	978	2.831	990	2.831	(2.726)
Resultat av ordinær drift før skatt	3.972	12.308	25.119	33.363	37.628
Skatt	1.300	3.100	5.800	8.400	9.305
Resultat av ordinær drift etter skatt	2.672	9.208	19.319	24.963	28.324

Balanse (1.000 kr.)	30.09.15	30.09.14	01.01.15	31.12.14
EIENDELER				
Kontanter og fordringer på sentralbanken	66.017	57.585	42.353	42.353
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49.691	92.982	15.271	15.271
Utlån til og fordringer på kunder	1.941.874	1.996.543	1.994.868	1.994.868
Individuelle nedskrivninger	(5.636)	(5.064)	(8.306)	(8.306)
Gruppenedskrivninger	(8.108)	(9.087)	(8.547)	(8.547)
Sum netto utlån og fordringer på kunder	1.928.130	1.982.392	1.978.015	1.978.015
Overtatte eiendeler	228	1.152	228	228
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	251.651	185.219	246.096	246.096
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variable avkastning	213.321	125.693	126.020	126.020
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	8.592	8.255	8.592	8.592
Utsatt skattefordel	3.171	-	3.171	-
Immaterielle eiendeler	-	-	-	-
Varige driftsmidler	8.063	7.794	8.060	8.060
Andre eiendeler	11	140	828	828
Forsk. betalte ikke påløpne kostnader og opptj. ikke mottatte inntekter	5.896	6.917	4.794	5.594
SUM EIENDELER	2.534.771	2.468.129	2.433.428	2.431.057
GJELD OG EGENKAPITAL				
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	35.000	35.000	35.000
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.967.786	1.902.187	1.927.983	1.927.983
Verdipapirgjeld	199.929	149.910	149.922	149.922
Annen gjeld	21.589	17.013	15.727	15.727
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	27.731	38.116	3.988	3.988
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	11.907	928	11.907	811
Ansvarlig lånekapital	-	30.000	-	-
SUM GJELD	2.228.941	2.173.153	2.144.527	2.133.431
Egenkapital	286.510	270.012	288.901	297.626
Regnskapsperiodens resultat	19.319	24.963	-	-
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	2.534.771	2.468.129	2.433.428	2.431.057

Kontaktpersoner ift bankens delårsrapport:

 Banksjef Jørn Berg 4683 4401 / 9131 3343
 Controller Reidun Nygaard 4683 5094 / 9517 6060

 e-post:
 Web:

firmapost@berg-sparebank.no
www.berg-sparebank.no

**BERG
SPAREBANK**
 Lokalbanken ved din side